

КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Бабанюк Т.В.

магістрантка I курсу,

Науковий керівник: Шевченко Ю.М.

доктор педагогічних наук, професор,

*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Процес формування зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку, що мають мовленнєві порушення спрямовують фахівців на осмислення освітнього процесу та використання інноваційних методик виховання і розвитку мовлення у дітей раннього віку. Ефективна комунікація є важливим аспектом загального розвитку дитини, а вміння чітко та зв'язно висловлювати свої думки є життєво необхідним для успіху в школі та в житті. Однак для дітей з мовленнєвими порушеннями цей процес може бути ускладнений, тому важливо дослідити нові та інноваційні методи сприяння їхньому мовному розвитку.

Проблема розвитку та формування зв'язного мовлення у дошкільників є актуальною в будь-який час, тому що мовлення є важливим засобом спілкування, обміну думками й почуттями між людьми, передачі і засвоєння певної інформації. В своїй роботі ми показали, як потрібно зацікавити дітей на заняттях з розвитку мовлення, використовуючи інноваційні технології та досягти певного успіху.

Термін «розвиток мовлення» з'явився лише на межі XIX–XX ст. [4]. Багато сучасних науковців досліджують проблему розвитку мовлення у дітей, оскільки це складна та міждисциплінарна галузь, що включає лінгвістику, психологію, педагогіку та інші дисципліни. Однак, ось кілька видатних дослідників, які зробили значний внесок у цю сферу:

– серед закордонних – Жан Берко Глісон, психолог і лінгвіст, який проводив дослідження розвитку мови і мовлення у дітей; Лорна Вінг, психолог і епідеміолог, яка відома своїми роботами з діагностики та класифікації аутизму; Кетрін Сноу, лінгвіст і психолог, яка проводила дослідження з питань засвоєння мови та навичок грамотності у дітей; Урсула Беллуджі, психолог і лінгвіст, яка зробила значний внесок у вивчення взаємозв'язку між мовою, мозком і генетикою; Дженні Саффран, психолог, яка провела масштабні дослідження з вивчення мови і зробила значний внесок у наше розуміння ролі статистичного навчання у розвитку мови;

– серед українських – Людмила Георгіївна Матвійчук, Ольга Іванівна Біляєва, Лариса Володимирівна Коваленко, Галина Вікторівна Паламарчук, Ірина Вікторівна Карпенко, Людмила Андріївна Шаповал, Надія Миколаївна Лебеденко, Олена Григорівна Яременко, Вікторія Миколаївна Рябова, Людмила Іванівна Романюк.

Підкреслимо думку Н. Бондаренко, що метою мовної освіти є формування розвиненої, компетентної, творчої мовної особистості – носія етнічних, національних і загальнолюдських цінностей, яка живе в гармонії з довкіллям і самим собою [3, с. 16].

Дослідження науково-теоретичних аспектів формування зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку є важливим і актуальним напрямком логопедичної роботи. Вивчення причин та ознак порушень зв'язного мовлення дозволяє розробити ефективні методики розвитку мовлення у дітей, які мають недорозвиток мовлення. Застосування різноманітних методичних підходів до формування зв'язного мовлення може значно поліпшити рівень мовленнєвого розвитку дітей та підготувати їх до подальшого навчання в школі. В цілому, використання науково-теоретичних знань про формування зв'язного мовлення є необхідним у професійній діяльності логопедів.

У дошкільних навчальних закладах на заняттях з розвитку мовлення доцільно використовувати такі інноваційні методи навчання, як «Мікрофон», «Робота в парах», «Мозковий штурм» та інші.

У базовому компоненті дошкільної освіти в Україні одним з компонентів розвитку дитини є духовний розвиток особистості, що включає у себе сформованість знань, здатність до активного, творчого впровадження набутого досвіду, регуляції досягнень, поведінки,

діяльності [1]. Застосування цих технологій дає змогу дітям опанувати навчальний матеріал, підходити творчо до завдань; вчитися поважати думку інших людей та вислуховувати її; збагачувати власний пізнавальний досвід, моделюючи і розв'язуючи пізнавальні та життєві та ситуації; учитися будувати конструктивні відносини в групі, прагнути до діалогу; вчитися бачити та відчувати красу рідної мови.

Отже, щоб досягти високого результату, логопедам і вихователям потрібно планувати, розробляти та проводити заняття так, щоб кожен вихованець на занятті говорив, а не був стороннім мовчазним спостерігачем. Тому варто проводити нетрадиційні заняття з використанням інноваційних технологій.

Список використаних джерел:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 р. за № 33. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Богущ А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика. Теорія і методика навчання дітей рідної мови : підручник / за ред. А.М. Богущ. Київ : Вища школа, 2007. 542 с.
3. Бондаренко Н.В. Концепція шкільної мовної освіти національних спільнот України. *Педагогіка і психологія*. Вип. 3 (8). Київ, 1995.
4. Чупріна О.В. Методи розвитку зв'язного мовлення на уроках української мови в початковій школі. *Науковий вісник Мукачівського державного університету: серія «Педагогіка та психологія»*. 2018. Випуск 2 (8). С. 170–173.
5. Сікорський П.І. Теорія і методика диференційованого навчання. Львів : СПОЛОМ, 2000. 421 с.